

*Колеснікова І. В., канд. пед. наук, старший викладач
Комунальний заклад «Житомирський обласний
інститут післядипломної педагогічної освіти»
Житомирської обласної ради*

ЦИФРОВА ТРАНСФОРМАЦІЯ СУЧАСНОГО ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ

Розвиток освітньої галузі в Україні шляхом використання цифрових технологій є ключовим засобом забезпечення широких можливостей вільного розвитку особистості, про що йдеться в законі України «Про освіту», Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року тощо [2].

Орієнтація на розвиток інформаційно-цифрової компетентності учня як необхідну умову його успішної життєдіяльності реалізується на основі побудови відповідної стратегії професійної діяльності вчителя. Вивчення практики роботи закладів освіти засвідчило, що на етапі трансформації системи освіти на засадах інформаційного підходу, наявний рівень цифрової компетентності вчителів не повною мірою відповідає сучасним вимогам педагогічної науки та практики.

Цифрові технології стають у нагоді педагогам при створенні сучасного освітнього простору, зокрема, персоналізації навчання (вибір та побудова індивідуальної освітньої траєкторії з урахуванням здібностей кожного учня, різноманітність навчальних матеріалів), підвищенні мотивації школярів (інтерактивні навчальні матеріали, мультимедійні завдання), полегшенні щоденної діяльності педагогів і управлінців (моніторинг, звітність, перевірка робіт). Цифрова школа передбачає доступ учасників освітнього процесу до електронного освітнього контенту, допомагає ефективно організувати й контролювати навчальну роботу кожного учня (в тому числі і ним самим), розширює коло можливостей школярів, одночасно зростає їх відповідальність за результати навчання.

Електронні, мультимедійні підручники та посібники, інтерактивні комплекси, цифрові вимірювальні лабораторії – все це є складовою сучасної освіти. Величезні потоки інформації, які кожен бажаючий може отримувати з мережі Інтернет, роблять освіту більш доступною. Цифрові технології представлені широким спектром портативних пристроїв (смартфони, планшетні комп'ютери, електронні книги тощо), що дозволяють отримувати, обробляти та поширювати інформацію. Зворотний зв'язок між учителем та учнями здійснюється за рахунок використання мобільних додатків або дистанційних платформ (призначених для використання на мобільних пристроях та стаціонарних комп'ютерах), з метою прискорення оцінювання результатів навчання, відслідковування досягнутих результатів учнями. Наприклад, використання цифрового додатка Plickers повністю автоматизує процес збору, аналізу та обробки результатів навчання, а тому дозволяє здійснювати швидко прогнозування навчальних досягнень учнів. Оцінка відповідей учнів відбувається миттєво – на екран пристрою (смартфона чи планшета) учителя виводиться інформація про кількість правильних та неправильних відповідей із вказівкою відповідних прізвищ учнів, графіка загальної кількості відповідей, що дозволяє спрогнозувати подальші дії на уроці щодо вибору навчального матеріалу для повторного розгляду, який був не-достатньо засвоєний учнями. Існує велика кількість мобільних додатків, платформ та ресурсів (Kahoot, Quizlet, Classtime та багато інших), за допомогою яких учитель може швидко оцінити знання та уміння учнів.

Одним з варіантів реалізації цифрового навчання є освітня модель «перевернутий клас». Суть її полягає в тому, що учням пропонується ознайомитись з теоретичним матеріалом уроку за допомогою цифрових інструментів за межами школи. За рахунок цього на уроці вивільняється час для практичної роботи учнів. У результаті зростає ефективність засвоєння нових знань, а навчальна діяльність учнів кардинально змінюється. Використання цифрових технологій дозволяє більш продуктивно впроваджувати діяльнісний підхід у навчання школярів.

Вивчення нормативних документів, наукових публікацій дає підстави для висновку, що цифрова трансформація освітнього процесу передбачає використання нових методик навчання, що дозволять збільшити швидкість сприйняття, розуміння та глибину засвоєння учнями великого обсягу інформації, підвищити якість навчання, створити нові засоби впливу, ефективніше взаємодіяти педагогам із здобувачами освіти.

Список використаних джерел

1. Концептуальні засади (версія 1.0) Першочергові сфери, ініціативи, проекти «цифровізації» України до 2020 року / Степан Кубів, Олена Мініч, Андрій Бірюков. ГО «ХайТек Офіс Україна», 2016. 90 с.
2. Концепція «Нова українська школа». URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/nova-ukrainska-shkola-compressed.pdf> (дата звернення: 31.04.2020).
3. Цифрова компетентність сучасного вчителя нової української школи : зб. тез доп. всеукр. наук.-практ. семінару, м. Київ, 28 лютого 2018 р. / за заг.ред. О.Е. Коневщинської, О.В. Овчарук. Київ: Інститут інформаційних технологій і засобів навчання НАПН України, 2018. 61 с.